

Miljøgodkendelse

Stubben

Glimsholtvej 514, 9870 Sindal

Husdyrgodkendelsesloven §16a stk. 3

Dato for gyldighed 6. november 2020

Journalnummer 09.17.19-P19-12-20

Indholdsfortegnelse

1	Afgørelsen	2
1.1	Gyldighed	4
1.2	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
2	Afgørelsens baggrund	5
3	Byggeri og anlæg	6
3.2	Vaskeplads.....	9
4	Landskabelige værdier	10
5	Naturvurdering	12
6	Nabopåvirkning.....	16
6.1	Lugt.....	16
6.2	Fluer og skadedyr.....	18
6.3	Støj og rystelser	19
6.4	Transporter.....	20
7	Management og øvrige vurderinger.....	22
8	Offentlighed og klagevejledning.....	28
8.1	Offentlighed	28
8.2	Klagevejledning	28

1 Afgørelsen

Ansøger Henrik Steffen ansøger om en godkendelse til opførelse af 2 nye kyllingestalde til produktion af konventionelle slagtekyllinger, med tilhørende siloer, samt opsamlingsstank til vaskevand.

Samtidig med opførelsen af de nye stalde nedlægges en eksisterende kvægproduktion. Der fjernes eksisterende køresiloer, samt en eksisterende gyllebeholder for at gøre plads til de nye stalde. Derudover forbliver eksisterende bygninger, dog uden produktion.

Projektet tænkes bygget trinvis, 1 stald ad gangen, men begge stalde forventes færdigbygget indenfor den 6-årige udnyttelsesfrist. Der udvides med 2 nye kyllingehuse af 32 x 120 m. Samlet bygningsmæssig udvidelse bliver på 7680 m².

Husdyrbruget er beliggende på mart.nr. 41a Lendum By, Lendum.

Kommunes vurdering

På baggrund af det indsendt ansøgningsmateriale har kommunen vurderet, at ændringen ikke giver anledning til væsentligt øget miljøpåvirkning i henhold til de gældende regler^{1,2}.

Kommunens vurderinger er nærmere beskrevet under de enkelte afsnit.

---

¹ Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

² Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse.

Afgørelsen er betinget af følgende **vilkår**:

- 3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi, skal være i overensstemmelse med angivelserne i **Tabel 1**.
- 3.1.2 Staldene skal tilsluttes varmeveksleranlæg, der er godkendt på teknologilisten. Anlægget skal have en reducerende effekt på ammoniak på minimum 30%. Varmevekslerne skal drives og vedligeholdes jf. producentens vejledning, der skal opbevares på husdyrbruget. Vedligeholdelsen registreres i driftsjournalen med angivelse af tidspunkt og årsag. Der skal indgås en skriftlig aftale om serviceeftersyn af varmevekslerne. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.1.3 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, så spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.
- 3.2.1 Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr. 103.11-03, revideret 12.01.15. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.
- 6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at liggearealer og lignende samt fodringsanlæg holdes rene og tørre og dyrene holdes rene.
- 6.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).
- 7.1.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne afgørelse.

1.1 Gyldighed

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes inden fristens udløb, bortfalder den uudnyttede del³. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes, ændres forudsætningen for beregningerne. Det kan derfor være nødvendigt at der efterfølgende indsendes ny beregninger, der viser at produktionen lever op til lovens krav på afgørelsestidspunktet.

Afgørelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder, at hvis en afgørelse der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år⁴.

1.2 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁵. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug, dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

EU-Kommissionen offentliggjorde den 21. februar 2017 BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, som pr. den 21. februar 2021 gælder umiddelbart for IE-husdyrbrug.

Derudover træder disse særlige regler for IE-husdyrbrug øjeblikkelig i kraft ved meddelelse af afgørelse om revurdering af et IE-husdyrbrug og i forbindelse med meddelelse af ny miljøgodkendelse, som følge af etablering, udvidelse eller ændring af et IE-husdyrbrug.

³ Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer - § 59 a

⁴ Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer - § 59 a stk. 2

⁵ jf. Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug - §47.

2 Afgørelsens baggrund

Læsevejledning

I de efterfølgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Under de enkelte afsnit vurderer kommunen, om ændringen kan holdes inden for lovens rammer. Når kommunen har fastsat vilkår, vil begrundelsen for vilkåret være beskrevet detaljeret i kommunens vurdering.

I det omfang ansøger har redegjort for ejendommens miljømæssige forhold vil det komme først i afsnittet.

I afgørelsen bruges begreberne stald og produktionsareal

- Stald - er hele bygningen
- Produktionsareal - er arealet hvor dyrene befinder sig

For miljøgodkendelser efter husdyrbruglovens § 16a skal der redegøres for BAT på følgende områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management. BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom.

Definitioner

Ansøger har indsendt ansøgningen gennem Miljøstyrelsens ansøgningsystem www.husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger foretages.

Tilladelsen gives efter

- Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer – i resten af teksten blot kaldet "**husdyrgodkendelsesloven**".
- Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse – i resten af teksten blot kaldes "**miljøbeskyttelsesloven**".
- Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "**husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen**".

3 Byggeri og anlæg

Ansøgers beskrivelse og oplysninger

Ansøgningen omfatter en afvikling af kvægproduktionen, og etablering af en produktion af slagtekyllinger.

Nye staldbygninger etableres umiddelbart øst for de eksisterende driftsbygninger. Der er tale om en samlet bygningsmæssig udvidelse på 7680 m². De nye stalde bygges som traditionelt staldbygninger, med høj rejsning. Udseende, farve- og materialevalg er endnu ikke foretaget, men placering og længderetning for stald ligger fast.

I forbindelse med bygning af stalddene, fjernes 3 eksisterende køresiloer samt en eksisterende gyllebeholder. Der etableres ligeledes et antal siloer til foderopbevaring tilknyttet hver stald. Endelig antal og placering er ikke endeligt fastlagt, men der er i ansøgningen påtegnet 3 siloer til hver stald.

Ligeledes ansøges der om etablering af en opsamlingsbeholder til opbevaring af vaskevand fra stalddene.

Husdyrbruget vurderes efter udvidelsen at være et IE-brug, da det vurderes at husdyrbruget har en ammoniakemission over 3500 kg N/år, og der vurderes at være over 40000 stipladser til fjerkræ.

Ansøgningen, skemaID 217767 indeholder beskrivelse af ansøgt drift, nudrift og 8-års drift på ejendommen og produktionsarealerne. Der er på medsendte bilag 2 angivet en situationsplan med angivelse af produktionsarealernes placering på husdyrbruget.

I tabellen under ses oversigt over staldbygninger og produktionsarealer angivet i ansøgningen.

For de nye kyllingestalde er der angivet bruttoareal for hele bygningens størrelse, det reelle produktionsareal for stalddene.

Tabel 1 Oversigt over stalde og produktionsareal

Stald	Dyretype	Ansøgt i m ²	Nudrift i m ²	8-års drift i m ²
Gl. Stald Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse.	0	294	294
Ungdyrstald	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	630	630
Gl. Kostald	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1361	1361
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse.	0	111	111
Ny kyllingestald 1	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	3840	0	0
Ny kyllingestald 2	Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	3840	0	0
Antal		7680	2396	2396

Figur 1: Anlægstegning

Ved produktion af konventionelle slagtekyllinger findes der udelukkende en staldindretning der er anvendelig. Der findes pr. nuværende udelukkende en godkendt teknologi til reduktion af ammoniakemission i konventionelle slagtekyllingestalde, en varmeveksler fra Rokkedahl Energi.

Samtlige stalde i ansøgt drift er indrettet med staldtypen; Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger. Der implementeres varmeveksler i samtlige stalde for at begrænse ammoniakemissionen fra staldene.

Eksisterende stalde tages ud af drift, og indgår således ikke i beregninger af Bat for staldindretning og ammoniakemission.

Tabel 2: Samlet BAT beregning for anlægget

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4378	112	4490
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3978	107	4085
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	405
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der opføres en opsamlingsstank til vaskevand tilknyttet begge stalde som etableres overdækket, denne har et overfladeareal på 28 m², tanken til vaskevand har et samlet BAT-krav på 11,3 kg NH₃-N/år og en faktisk emission på 5,7 kg NH₃-N/år.

Der er i forvejen en gyllebeholder på ejendommen, som fortsat tænkes at være i drift. Denne har et overfladeareal på 252 m² og et BAT-krav på 101 kg NH₃-N/år og en faktisk emission på det samme.

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget inkl. opbevaringslagre ved anvendelsen af BAT er beregnet til 4490 kg NH₃-N/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget er beregnet til 4085 kg NH₃-N/år. BAT-kravet vurderes dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse eller begrænsninger af ammoniakemissionen fra anlægget ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det er Kommunens vurdering, med udgangspunkt i ansøgers redegørelse, at anlægget samlet set lever op til kravet om BAT i forhold til ammoniakemission.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har desuden konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Den eksisterende gyllebeholder ligger mindre end 100 meter fra vandløb. Det betyder at beholderen skal have en alarm installeret der sikre at der ikke ske pludselig trykfald. Desuden skal beholderen kontrolleres hvert 5. år.

For at undgå spild af husdyrgødning er der stillet vilkår om at der anvendes gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb eller alternativt kan der anlægges en læsseplads.

Vilkår:

- 3.1.1** Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi, skal være i overensstemmelse med angivelserne i tabel 1.
- 3.1.2** Staldene skal tilsluttes varmeveksleranlæg, der er godkendt på teknologilisten. Anlægget skal have en reducerende effekt på ammoniak på minimum 30%.
Varmevekslerne skal drives og vedligeholdes jf. producentens vejledning, der skal opbevares på husdyrbruget. Vedligeholdelsen registreres i driftsjournalen med angivelse af tidspunkt og årsag
Der skal indgås en skriftlig aftale om serviceeftersyn af varmevekslerne. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
- 3.1.3** Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, så spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2.
Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

3.2 Vaskeplads

For at beskytte jord og grundvand for forurening, er der stillet et vilkår om at der skal anvendes en vaskeplads med afløb ved vask af maskiner og materiel.

Vilkår:

- 3.2.1** Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr. 103.11-03, revideret 12.01.15. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

4 Landskabelige værdier

Ansøgers redegørelse

Husdyrbruget befinder sig i landzone, i Hjørring kommune, vest for Lendum. Terrænet i området er meget kuperet. De væsentligste landskabselementer i lokalområdet er Børglumkloster Skov beliggende ca. 700 m mod vest.

Beboelsen i lokalområdet er primært produktionslandbrug, enkelthuse og mindre landbrug/lystejendomme.

Ejendommen er beliggende med egen indkørsel fra Glimsholtvej, som er hovedfærdselsåren i lokalområdet. Indkørslen er 230 m lang. Selve ejendommen med de nuværende produktionsbygninger er kun delvist synlig fra Glimsholtvej, og det vurderes at det i kraft af terrænet udelukkende vil være tagfladen på de nye stalde der vil være synlige fra Glimsholtvej. Det vurderes ikke at der vil være direkte indsyn til de nye stalde fra naboer beliggende tæt på ejendommen. Blandt andet også i kraft af den eksisterende beplantning/læhegn i området. Derudover er ejendommen i nogen grad synlig fra Tårsvej mod øst. Her vil de nye staldbygninger ligeledes være synlige.

De nye stalde bygges ind i det kuperede landskab omkring ejendommen. Og det vurderes således at selvom den nye bygningsmasse er stor, vil den samlede landskabelige fremtræden af staldene, være forholdsvis begrænset blandt andet i kraft af terrænets højdeforskelle. Der forventes opført afskærmende beplantning for at sløre for indsynet fra øst.

Den valgte placering af staldene er valgt ud fra følgende faktorer.

- Sikre at afstandskrav kan overholdes
- Sikre at der tilstrækkelig afstand til beskyttet natur og naboer
- Sikre at det nye byggeri kan placeres i terrænet på hensigtsmæssig måde.

Der er ingen geologiske bevaringsværdier i umiddelbar nærhed og der er ingen udpegede kulturhistoriske bevaringsværdier i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Eksisterende driftsbygninger er opført i varierende materiale- og farvevalg.

De nye stalde forventes bygget med hvide/lyse elementer/mursten, og med rødt tegltag. Således at det arkitektoniske udtryk og farvevalg fra de eksisterende bygninger fra ejendommen videreføres i størst muligt omfang.

Der er ingen bygge- og beskyttelseslinjer der påvirker byggefeltet for de nye stalde, ligesom byggeriet ikke påvirker nogen fredninger eller fredede kulturminde.

Husdyrbruget, og areal hvor planlagt nybyggeri tænkes opført befinder sig ikke indenfor nogen specifikke kommunale udpegninger.

I umiddelbar nærhed af ejendommen og byggefeltet for det planlagte nye byggeri befinder sig følgende konkrete udpegninger:

- Økologisk forbindelse
- Naturbeskyttelsesinteresser

Det vurderes ikke at det planlagte nye staldbyggeri vil påvirke udpegningen økologiske forbindelser, og spredningen af dyr og planter negativt, siden staldbyggeriet opføres på bar mark, og i øvrigt ligger udenfor udpegningen. Ligeledes viser beregninger af ammoniakdeposition til natur, at udvidelsen ikke vil føre til tilstandsændringer på omkringliggende beskyttet natur indenfor udpegningen.

Det vurderes at den planlagte udvidelse kan gennemføres indenfor retningslinjerne af kommuneplanen for Hjørring Kommune.

Kommunens vurdering

Hjørring kommune har iagttaget ansøgers redegørelse og vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- eller rekreative værdier i området.

5 Naturvurdering

Ansøgers redegørelse

Der er i denne ansøgning beregnet ammoniakdeposition til 8 naturpunkter, benævnt i tabel 3 som naturpunkt 1-8. Tabel 3 viser opgørelse over beregninger ammoniakdeposition til de udpegede naturområder.

Der er valgt de naturpunkter som afstandsmæssigt ligger tættest på ejendommen. Der er ikke beregnet ammoniakdeposition til naturområder beliggende fjernere fra ejendommen, da det må formodes at ammoniakdepositionen vil falde over afstand.

Ansøgningen medfører en øget ammoniakdeposition på 1606,6 kg NH₃-N/år, fra såvel nudrift som 8-års drift.

Ammoniakemissionen fra produktionen begrænses ved hjælp af anvendelse af varmeveksler i stalden.

Figur 2 viser husdyrbrugets placering i forhold til de naturpunkter der er beregnet ammoniakdeposition til. Der er meget langt til nærmeste kategori 1 naturpunkt, og det er således udeladt, ligesom der ikke er beregnet kumulation til naturpunktet.

Tabel 3 Oversigt ammoniakdeposition.

Naturpunkt nr.	Navngivning	Oversigt naturpunkter				
		Kategori	Ruهد	Merdeposition 8-års drift	Merdeposition nudrift	Totaldeposition
1	Kat 1 natur	1	S	0	0	0
2	Kat 2 natur	2	Mk	0,1	0,1	0,2
3	Kat 2 natur 2	2	Bn	0,1	0,1	0,2
4	Mose vest	3	Mk	-0,5	-0,5	1,7
5	Hede syd	3	Mk	0,2	0,2	0,6
6	Mose sydvest	3	Mk	0,1	0,1	0,6
7	Mose sydøst	3	Mk	0,2	0,2	0,4
8	Skov sydvest	3	S	0,2	0,2	0,7

Figur 2 Oversigt over naturområder

Der er i det følgende redegjort for påvirkningen af natur fra ammoniakemissionen fra staldanlæggene.

Kategori 1 natur

Nærmeste kategori 1 natur befinder sig meget langt fra husdyrbruget, med en totaldeposition på 0 kg NH₃-N år vurderes det at der ingen påvirkning af det pågældende naturområde, vil være fra den planlagte ændring. I kraft af afstanden vurderes det også at gener fra transport og støj ikke vil kunne påvirke habitatområdet.

Kategori 2 natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til 2 naturpunkter kategoriseret som kategori 2 natur (naturpunkt 2-3). Der er tale om et overdrev (naturpunkt 2) der befinder sig 850 m mod nordvest, og et overdrev (naturpunkt 3) som befinder sig 1,3 km mod øst.

Naturpunkt 2 modtager en totaldeposition på 0,2 kg NH₃-N og naturpunkt 3 modtager en totaldeposition på 0,2 kg NH₃-N. Således vurderes totaldepositionskravet for kategori 2 natur for overholdt.

Kategori 3 natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til samlet 4 kategori 3 naturpunkter (naturpunkt 4-7) samt til et punkt udpeget som potentielt ammoniakfølsom skov (naturpunkt 8)

I alle tilfælde er der beregnet en merdeposition på under 1,0 kg NH₃-N/år fra den planlagte udvidelse.

Således vurderes alle generelle afskæringskriterier, for ammoniakdeposition til natur for den ansøgte udvidelse for opfyldt, og den planlagte udvidelse kan gennemføres uden at føre til tilstandsændringer på beskyttet natur.

Der er via søg på naturdata.miljøportal.dk med en radius på 600 m fra ejendommen ikke fundet registreringer af bilag IV-arter, rødlistede arter, eller andre fredede arter.

Den planlagte udvidelse udføres på landbrugsjord i omdrift, og den medfører således ikke rydning af skov, eller ændring af forløb for vandløb, samt ændret arealanvendelse, på beskyttede naturområder.

Af potentielle bilag IV-arter der kan have levested eller, fødesøgningsområde eller opholdssted i området omkring husdyrbruget, kan nævnes:

- Markfirben
- Dværgflagermus
- Skimmelflagermus
- Sydflagermus
- Brunflagermus
- Vandflagermus
- Odder

Markfirben vil typisk have fødesøgnings- og levesteder på åbne, varme og tørre lokaliteter, såsom heder, overdrev og skråninger og sten- og jorddiger. Det er tidligere i denne miljøkonsekvensrapport fastslået at den øgede ammoniakdeposition ikke vil føre til tilstandsændringer, på denne type naturarealer. Det vurderes således ikke som sandsynligt at markfirben vil blive påvirket, som følge af produktionsændringen.

Flagermusarterne, vil typisk have levested, og ynglepladser i gamle træer, i skove. Den ansøgte udvidelse medfører ikke rydning af skov, eller fældning af enkelttræer, ligesom produktionsændringen ikke medfører tilstandsændringer på naturarealer eller ammoniakfølsomme skove, der kunne have fungeret som levested eller fødesøgningsområde for flagermusarterne.

Odder, vil typisk have levested, og fødesøgningssteder i og i tilknytning til vandløb og åer, der foregår ikke nogen ændringer som følge af den ansøgte produktion, på vandløb eller åer, og påvirkningen på odderen vurderes som neutral.

Det er ansøgers samlede vurdering at udvidelsen vil have en neutral effekt på bilag IV arter og andre fredede arter, siden den øgede ammoniakudledning vurderes ikke at ville kunne medføre en tilstandsændring på de naturarealer som kan fungere som leve-og fødesøgningssteder for bilag IV-arter i nærområdet.

Ligeledes vurderes det også at øgningen i transportbelastningen i forbindelse med den ansøgte produktionsændring vil være meget lille, ligesom støj- og støvbilledet ikke forventes at ændres væsentligt. Dette vil således også have en neutral effekt på bilag IV arter.

Dersom kommunen ligger inde med yderligere viden omkring bilag IV-arter, på området eller i umiddelbar nærhed heraf, anmodes kommunen om at gøre en vurdering i forhold til dette i forbindelse med denne ansøgning.

Kommunes vurdering

Kommunen skal vurdere, om der er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder. Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod tilstandsændringer, mens Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper opdelt i tre kategorier med forskellige beskyttelsesniveauer.

Kategori 1-natur: Arealer beliggende indenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 2-natur: Højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha beliggende udenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur: Øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.

Kommunen skal desuden vurdere hvorvidt der kan ske påvirkning af yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, der er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Kommunens vurdering af ændringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Vurderingerne bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Kommunen har iagttaget ansøgers redegørelse og har sammen med egen viden vurderet, at beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶ og Naturbeskyttelsesloven, sikrer naturområderne tilstrækkeligt. Endvidere har kommunen vurderet, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter, har en væsentlig negativ påvirkning Natura 2000-områder eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter⁷. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁸.

---

⁶ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁸ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

6 Nabopåvirkning

6.1 Lugt

Ansøgers redegørelse

Produktionsændringen er vurderet ift. lugtmission og lugtgeneafstande til de nærmest beliggende naboer:

- enkelt bolig uden landbrugspligt,
- samlet bebyggelse,
- lokalplanlagt område i landzone og
- byzone.

Se it-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk for angivelse af afstande til boligtyper.

Der er i det efterfølgende afsnit redegjort for lugtgeneafstande til den nærmest beliggende af de forskellige typer bolig/zoner. Der er i IT-ansøgningen med skemaid 217767 angivet flere boliger, som en kontrol. Disse kontrolpunkter er der ikke redegjort for i det følgende.

Glimsholtvej 490, er registreret som den nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt. Ansøger har imidlertid købt og overtaget denne ejendom. Selvom det ikke fremgår af matrikelbogen endnu, er ejendommen udeladt af vurderingen.

Table 4: Lugtgeneberegning med målte afstande til den nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Glimsholtvej 418	0	NY	428,1	428,1	1073,7	Ja
Glimsholtvej 450	0	NY	428,1	428,1	754,7	Ja
Glimsholtvej 565	0	NY	428,1	428,1	520,5	Ja
Glimsholtvej 602	0	NY	428,1	428,1	480	Ja
Lendumvej 474	0	NY	428,1	428,1	740,8	Ja
Tårsvej 248	0	NY	428,1	342,5	723,2	Ja
Glimsholtvej 656	0	NY	821,6	821,6	1421,1	Ja
Lendum By, Lendum	0	NY	1055,6	1055,6	1857,7	Ja

Det vurderes samlet at alle generelle afskæringskriterier i forhold til lugt er overholdt.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor kommunen har stillet vilkår, om generel renholdelse af stald- og foderarealer.

Vilkår:

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at liggearealer og lignende samt fodringsanlæg holdes rene og tørre og dyrene holdes rene.

6.2 Fluer og skadedyr

Ansøgers redegørelse

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der forventes lavet egen aftale med rottebekæmpelsesfirma.

Det er ansøgers vurdering at så længe skadedyr bekæmpes effektivt, og når problemerne opstår, samt i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt kommunens anvisninger, vil gener fra skadedyr ikke være uacceptable.

Det vurderes at en høj grad af renhold vil medvirke til at reducere evt. gener fra skadedyr, også fra omkringboende.

Døde dyr forventes opbevaret i container, indtil afhentning ved DAKA. Afhentningsplads forventes placeret som angivet på situationsplan. Døde dyr afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg rottesikrede så vidt det er muligt. Derudover holdes i videst muligt omfang ryddeligt og renholdt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr og skabe uhygiejniske forhold. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende, og at husdyrbruget kan drives uden at skabe uhygiejniske forhold eller unødige nabogener.

6.3 Støj og rystelser

Ansøgers redegørelse

Vurderingerne i denne miljøkonsekvensrapport har vist at der ikke er noget åbenlyst behov for yderligere reduktioner af støjpåvirkningerne. Meget af arbejdet med reduktionen af støj gøres igennem praktisering af godt landmandskab.

Det er som udgangspunkt et spørgsmål om at etablere rutiner for, for eksempel rengøring af ventilation, planlægning af arbejdsaktiviteter der potentielt kan være støjende, som flytning af levende dyr og vask af stalde. Der er ikke nogen særligt støjende aktiviteter der foregår udendørs på ejendommen.

Produktionens omfang og mængden af støj fra anlægget, samt afstandene til nærmeste naboer taget i betragtning, er det samlede støjbillede, efter ansøgers vurdering, reduceret til et forventeligt og ikke uacceptabelt niveau.

Støv er et tema som, ansøger vurderer som havende meget begrænset påvirkning for naboer. Påvirkningerne i form af støv er så minimale, til at det vurderes som uaktuelt at gennemføre yderligere tiltag for at reducere støvpåvirkning.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støjgener fra husdyrbrugets bygningsparcel, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter. Tilsvarende vurderer kommunen at husdyrbrugets forskellige anlæg og maskiner på bygningsparcellen, ikke giver anledning til rystelser for omboende. Der er stillet vilkår om maksimal støjbelastning, for at sikre omboende mod unødige støjgener.

Vilkår:

6.3.1 Landbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

6.4 Transporter

Ansøgers redegørelse

Der redegøres i dette afsnit udelukkende for transportere direkte tilknyttet husdyrbrugets planlagte fremtidige drift. Transporter som udelukkende angår drift af markarealer (pløjning, såning og høst) er udeladt af vurdering, da disse forventes at være uændrede.

Glimsholtvej er hovedfærdselsåren i området, og næsten samtlige transportere vil gå via den, fortrinsvis mod vest og videre mod Tårs og motorvej E39.

Sigtforholdene ved Glimsholtvej er forholdsvis gode så længe færdselsreglerne overholdes, og det vurderes ikke at en øget ud- og indkørsel til ejendommen vil udgøre nogen væsentligt øget fare.

Der vil efter udvidelsen være transportere til ejendommen i form af kyllinger til ejendommen, levering af foder, afhentning af dybstrøelse, afhentning af slagteklare kyllinger. Transporter for ansatte og besøgende vurderes for ubetydeligt og er ikke inddraget i vurderingen.

Der er i nedenstående angivet en estimering af antal transportere til og fra ejendommen ud fra estimerede normtal ved en tilsvarende kyllingeproduktion.

Tabel 5: Oversigt over de forventede tunge transportere til og fra husdyrbruget

Transport til og fra ejendommen								
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transportere pr. år		Transportmiddel	Kommentar
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt		
Kyllinger til ejendommen	0	1,3 mil.	0	36000	0	36-40	Lastbil/dyrepransport	Der leveres typisk ca. 4 læs pr. hus pr. rotation med nye daggamle kyllinger.
Kyllinger til slagt	0	1,3 mil.	0	5-6000	0	220	Lastbil/dyrepransport	Der afhentes typisk ca. 21 læs slagteklare kyllinger pr. rotation. Der forventes 9-10 rotationer pr. hus årligt.
Kreaturer til slagt samt andre dyrepransporter tilknyttet produktionen					20-25	0		
Døde dyr					5-10	26	Lastbil/kadavervogn	Afhentning hver 14 dag. Opbevaring planlagt i kølecontainer
Fodertransporter					30-40	100	Lastbil/foderbil	Ca. 2 ugentlige leveringer af foder.
Gødning fra ejendommen til udbringning/biogas		1800 ton	15 ton	15 ton	60-70	120	Lastbil med hænger	Normberegningen for den årlige produktion. Aftager er ikke fastlagt endnu.
Diverse, affald, spåner, andet					15	15		
Samlet antal transportere:					160	550		
Bemærkninger:								
En vurdering baseret ud fra antagne mængder og produktion. Vurderingen er baseret på ansøgers oplysninger. Det opgjorte antal transportere i ansøgt drift svarer til ca. 10-11 transportere ugentligt.								

Kommunens vurdering

Ansøgers opgørelse over transporterne i tabel 5 er opgjort som antal transporter og ikke kørsler. Det vil sige fx et læs leveret foder udgør én transport, selvom lastbilen kører to gange – først til ejendommen og efter aflæsning, fra ejendommen igen. Udover de opgjorte transporter, må det forventes at der derudover vil være et mindre antal transporter, med div. palle- og sækkevarer. Det vurderes dog at antallet af denne type transporter, vil udgøre en meget lille andel i forhold til det samlede antal transporter, og dermed være uproblematisk. Medarbejdere og besøgendes transporter til og fra ejendommen, skal ikke medtages i opgørelsen over transporter, jf. NMK-132-00823.

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for beboere i nærområdet. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Det er kommunens vurdering at ind- og udkørsel til ejendommen vil kunne foregå uden at være til væsentlig gene for øvrige trafikanter og beboere i nærområdet.

Det er Hjørring kommunes vurdering, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion. Ligeledes er det kommunens vurdering at antallet af transportere ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

7 Management og øvrige vurderinger

Ansøgers redegørelse

BAT – Bedst anvendelig teknologi

I ansøgningen redegøres der for brugen af BAT for følgende 5 områder:

- Ammoniak og staldindretning
- Foder og BAT for ernæringsmæssig styring
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi og BAT for effektiv energiudnyttelse
- Godt landmandskab og BAT i forhold til management.

I ansøgningen er der under de enkelte områder redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold samt BAT-blade og teknologibeskrivelser fra Miljøstyrelsen.

Da ejendommen vurderes at have over 40000 stipladser til fjerkræ, redegøres der i øvrigt i et senere afsnit for overvejelser over alternative løsninger og teknologier.

Foder, foderopbevaring og fodringstrategi og BAT for ernæringsmæssig styring

Foder på ejendommen består udelukkende af indkøbt færdigfoder. Der anvendes fasefodring således at foderblandingen hele tiden tilpasses kyllingernes livsstadie. Der anvendes 3-4 forskellige foderblandinger set over dyrets levetid. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende. Og der anvendes kontinuerlig nyeste viden om foder og fodertilpasning.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning og BAT

Al gødning fra ejendommen forekommer som dybstrøelse, i form af spåner fra gulvdriften.

Efter endt produktionscyklus for kyllingerne rengøres stalde med minilæsser og al gødning lastes på lastbiler med container.

Ansøger ønsker som udgangspunkt gerne at indgå aftale med biogasanlæg, omkring levering af dybstrøelse. Men der er pr. nuværende ikke truffet aftale vedrørende levering af dybstrøelsen.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, markedsmuligheder for produktion af grøn energi samt lokale regler.

Energi- vand, og resurseforbrug og BAT for effektiv energiudnyttelse

I det følgende redegøres der for energiforbrug og forhold der har betydning for dette på ejendommen. Opfølgning af energiforbrug og muligheder for optimering på ejendommen vil ske i regi af ejendommens Miljøledelsesplan.

Der er estimeret følgende forventede forbrug ud fra normal, fra tilsvarende produktioner. Estimeringen er behæftet med en del usikkerhed.

Tabel 6 Ressourceforbrug

Oversigt over forbrug	Ansøgt	Bemærkninger
Ventilation, belysning, varmeveksler, varmepumpe, foderanlæg.	250000 kWh	En estimering foretaget ud fra erfaringstal.
Vand, drikkevand og vaskevand.	3000 m ³	Forventet forbrug
Varme, opvarmning foregår elektrisk.	Varmepumpe	Der forventes opsat varmepumpe, til dækning af varmebehov.

Strømforbruget kontrolleres løbende og følges op. Ved etablering af de nye stalde, anvendes LED-belysning og energibesparende ventilation. Varmeforbruget forventes tilvejebragt af varmepumper, og varmeveksleren vil have en reducerende effekt på forbruget. Der er pr. nu ikke valgt producent, for ventilation, belysning og varmepumpe løsning. Varmeveksleren vil blive fra Rokkedahl Energi.

Ansøger vurderer at så længe elforbruget registreres og følges op, og at der er valgt energibesparende løsninger ved opførsel af de nye stalde, at ansøgningen lever op til BAT for effektiv energiudnyttelse. Registreringen af elforbrug gøres i regi af ejendommens miljøledelsesplan.

Med hensyn til vandforbrug og BAT, så registreres vandforbrug og følges op løbende. Dette gøres i regi af ejendommens miljøledelsesplan.

Alle rørføringer, samlinger og drikkekopper vil blive kontinuerligt kontrolleret, og utætheder repareres og defekte drikkekopper og rør udskiftes. Staldene i blødsættes før nedvaskning efter endt produktionscyklus.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbrug og andet resurseforbrug i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Generel management og godt landmandskab

Da ejendommen omfatter mere end 40000 stipladser til fjerkræ, er den omfattet af BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Herunder beskrives ansøgers tilgang til management på ejendommen ift. BAT-konklusionerne.

Med denne ansøgning forpligter ansøger sig til med udgangspunkt i BAT-konklusionerne, at indføre og praktisere et miljøledelsessystem på sin ejendom, baseret på udgangspunkterne i BAT-konklusionerne. Sammenholdt med overholdelsen af den generelle miljølovgivning på området samt vilkår givet i en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven, er det ansøgers opfattelse at husdyrbruget lever op til BAT.

Der praktiseres på ejendommen godt landmandskab. Godt landmandskab indbefatter blandt andet at beredskabsplaner udarbejdes og opdateres, at der føres dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. At personalet er bekendt med arbejdsopgaver, og har fået grundig oplæring i såvel arbejdsrutinerne, samt sikkerhedsrutiner.

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, så tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov. Blandt andet foretages der e-kontrol.

Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, så nyeste viden altid anvendes, og at foderets indhold er tilpasset kyllingernes livscyklus.

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Energi- og vandforbrug, samt forbrug af energi til opvarmning registreres og følges op, opfølgningen sker i regi af ejendommens miljøledelsessystem.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Desuden at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Anvendte teknologier og evt. fravalg af oplagte teknologier.

På dette husdyrbrug anvendes der følgende teknologier registreret på MST teknologiliste:

- Overdækning af opsamlingstank.
- Rokkedahl Varmeveksler

For produktion af konventionelle slagtekyllinger, findes der kun en anvendelig staldtype, og en anvendelig miljøteknologi for reduktion af ammoniakfordampning.

Der har derudover i den ansøgte produktion ikke været behov for at anvende ammoniakreducerende miljøteknologi, udover den valgte gulvtype og varmeveksler, da alle generelle afskæringskriterier i forhold til ammoniakdeposition til natur vurderes opfyldt.

Et alternativ der har været vurderet, er kemisk luftrensning. Luftrensning i andre staldtyper, har en dokumenteret ammoniakreducerende effekt, men i slagtekyllingesstalde er denne teknologi endnu ikke godkendt med en ammoniakreducerende effekt.

Hvad angår teknologi og materiel til reduktion af energiforbrug, vurderer ansøger at der ved udvidelsen vil blive anvendt nyeste tilgængelige teknologi.

Beskyttelse af jord og grundvand

God ledelse og dygtige medarbejdere er den bedste beskyttelse mod utilsigtede uheld. Derudover vil der blive udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som opdateres når staldbyggeriet står færdigt. Denne beredskabsplan vil indeholde retningslinjer og handlingsplaner for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld, brand og udslip.

Undersøgte alternativer

Der har i forbindelse med udarbejdelsen af denne ansøgning og den tilhørende miljøkonsekvensrapport, været mange forskellige vurderinger for placering af den nye stald i betragtning.

Den nuværende valgte placering er valgt ud fra en kombination af nærhed til natur, samt afstande til naboer i forhold til lugtgeneregninger. Den valgte løsning indbefatter at ansøger har været nødt til at opkøbe en ejendom for at kunne overholde lugtgener.

Derudover har det kuperede terræn medført at den valgte placering er mest ideel i forhold til mængden af jord der skal flyttes.

BAT for staldindretning, har været en enkel vurdering da der udelukkende findes en anvendelig staldtype der kan anvendes til den ansøgte produktion, og at med valget af varmeveksler som ammoniakreducerende tiltag vil den ansøgte udvidelse overholde BAT.

En udfordring i forhold valg af placering, har været nærheden til natur, men ved at ejendommens eksisterende dyrehold afvikles, vil den ansøgte udvidelse kunne overholde samtlige depositionskrav i forhold til nærliggende natur.

Med det ansøgte projekt, vurderer ansøger at samtlige afskæringskriterier for opnåelse af en ny miljøgodkendelse er overholdt, samt at alle nødvendige afbødende tiltag er undersøgt og redegjort for.

Ved IE-husdyrbrugets ophør

Ved ophør af produktion på husdyrbruget, vil dette meddeles kommunen. Staldene og ventilationsanlæg vil blive nedvasket. Silo- og foderanlæg vil ligeledes skulle tømmes og rengøres.

Ved ophør vil nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare fra bygninger, produktionsarealer og opsamlingstanke blive foretaget.

Ved ophør af produktion på ejendommen, vil der senest 4 uger efter driftsophør indsendes et oplæg til vurdering af omfanget af forurenede jord og grundvand på husdyrbruget. Efter påbud fra kommunen vil der blive foretaget nødvendige undersøgelser og analyser, for at klarlægge eventuel

forurenings omfang. Ud fra disse udarbejdes en risikovurdering for at klarlægge risikoen ved den eventuelt påviste forurening.

Hvis der igennem risikovurderingen påvises en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljø, vil oplægget også indeholde tiltag for at sikre at forureningen begrænses til af kommunen udpeget niveau.

Miljøledelse

For alle IE-husdyrbrug skal der formuleres og føres et miljøledelsessystem. Ansvarlig for driften af husdyrbruget skal formulere:

- En miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsætte miljømål
- Udarbejde handlingsplaner for de fastsatte miljømål
- Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet

Ansøger forpligter sig igennem denne ansøgning til at praktisere miljøledelse på sin bedrift.

Målsætninger formuleres når behovet identificeres, og følges løbende op med tiltag. Medarbejdere involveres i målsætninger og gennemføring af tiltag. Miljøledelsesplan, med målsætning og tiltag opdateres løbende, men gennemgås en gang årlig.

Dokumentation for at der gennemføres et miljøledelsessystem vil blive opbevaret på husdyrbruget.

Kommunens vurdering

EU-Kommissionen offentliggjorde den 21. februar 2017 BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, som pr. den 21. februar 2021 gælder umiddelbart for IE-husdyrbrug.

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker inden for ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, vandforbrug, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg. BAT-konklusionerne er implementeret med følgende overordnet emner i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Generelt krav om oplæring af personale
- Generelt krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, samt beredskab
- Generelle krav til fodringsteknikker
- Generel pligt til at anvende energibesparende belysning
- Generelt krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg
- Generelt krav om årlig indberetning

I henhold til BREF er miljøledelse, effektiv energiudnyttelse, minimering af støj-, støv- og lugtemissioner og vandforbrug, samt godt landmandskab BAT, sammenholdt med at BAT konklusionerne er implementeret i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler for IE-husdyrbrug, som kontrolleres i forbindelse med regelmæssigt miljøtilsyn, samt ved årlige indberetninger, er det kommunens vurdering at bedriften lever op til BAT.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v. Kommunen har vurderet beredskabsplanen og desuden stillet vilkår om opdatering og formidling til medarbejdere m.v.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støv- og lysgener, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen har vurderet ansøgers alternativ, 0-alternativ og miljøkonsekvensrapport, og har ikke yderligere bemærkninger

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan, samt oplæg til risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljø.

Vilkår:

7.1.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.

8 Offentlighed og klagevejledning

8.1 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort på Hjørring kommunes hjemmeside den 3. juli 2020. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger.

Der kom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 29. september 2020 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage.

Der indkom følgende bemærkninger til udkastet: Flere af de omkringboende er kommet med kommentarer til at de er bekymret for lugt, skadedyr og i særdelshed for trafikforholdene i forbindelse med ændringen af ejendommen fra en kvægbesætning til slagtekyllingeproduktion.

Bemærkninger gav ikke anledning til justeringer af projektet.

8.2 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage⁹ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest 4 december 2020 kl. 23.59

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hjørring Kommune i klageportalen.

Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.borger.dk og www.virk.dk.

Afgørelsen kan udnyttes på egen risiko og regning, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at godkendelsen ikke kan udnyttes, før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

---

⁹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap. 7 med senere ændringer.